C.N.S.A.S.
DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

Sursa:"POPESCU"
00133/5.02.1974 ora 20^30
Casa:"LILIACUL"
Participă ind.-loo-

302

NOTA INFORMATIVA

M = Mr.MINZAT I.
P = "POPESCU"

P.: In primul rînd vreau să spun părţile bune şi rele în legătură cu d-l HORVATH. Mi-am propus data trecută, ultima oră cîn am discutat, să arunc o lumină cît de adî că în sufleul d-lui Horvath, pentru a putea descifra tainele din jurul lui şi în care el caută mai bine să se menţină. Am procedat în felul următor: M-am gîndit întîi să găsesc legăturile pe care Horvath le are aici în Bistriţa cu diferite persoane pentru că mai departe nu am putut deocamdată să ajung. Să văd că aici în Bistriţa cu ce oameni are el relaţii, cu cine discută, pe ce oameni se poate baza el prin intermediul acestora relaţii, cu cine se înţelege bine, cu cine nu.

In acest sens eu am discutat cu foarte, foarte multe persoane, începînd cu d-l Portik, pînă la colegii lui, cu prof. KOVACS, cu prof. SZILAGYI, chiar cu BIHARI cu care în ultimul timp şi-a stricat relaţiile, s-au ca certat. Am discutat cu alţi oameni care-l cunosc mai demult. Cu unu IMRE GABOR, care-l cunoaşte de foarte mult timp. Am discutat cu dl. CSENKEI, care, am reuşit cu foarte mare greutate să intru la el fiindcă este un foarte izolat. Am discutat cu oameni de la Casa de cultură care îl cunosc de mai mult timp, cu FRICH, cu BAK şi aşa mai departe. Aici aş vrea să vă arăt o lumină asupra faptului că acest Horvath în oraşul Bistriţa, deşi cunoaşte foarte, foarte multă lume, nu se poate baza în relaţiile şi implicit în scopul pe care el îl are în

./.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

propagarea ideilor lui nu are o bază solidă, deci nu are asemenea oameni care pot să-i asigure lui un sprijin în acest sens. Bineînțeles că are oamenii lui cei mai apropiați,care ne consideră pe noi, pe Borșoș,Nagy,pe mine, acei care sîntem aproape de el,aproape înfiecare zi, pe care ne cunoaște foarte bine pe fiecare, însă în ceea privește colegii lui, el este chiar foarte rău văzut de unii dintre ei. Aici m-aș referi la prof.Kovacs care mi-a povestit felul în care s-a purtat față de el și felul cum a vrut să se debaraseze de el,în felul cum a fost tratată chiar soția lui Kovacs de către directorul adj. Horvath. Aici aș vrea să fac o paranteză în ceea ce privește relațiile dir.adj.cu dir.Gălățean,bineînțeles din punctul de vedere a lui Horvath, care susține și a spus-o în cadrul oamenilor lui de încredere că acest Gălățam pe el mai mult îl încurcă decît să-l ajute, aici s-a referit la învățămînt, deci la misiunea lui de director adjunct și într-adevăr la rînd l-a apostrofat drept un bețiv pe care,de foarte multe ori,l-a întîlnit beat pe coridoare, deci e un om care nu merită să ocupe funcția respectivă și că ar fi bine dacă cineva ar vedea această chestiune.

Acuma dl.Horvath bineînțeles că aici în orașul ăsta are, după convingerea mea și după ce am discutat cu atîția oameni cu care are relații, este susținut totuși de către o persoană care este suspusă,relațiile lui și sprijinul acestei persoane îi permite lui să facă ceea ce face în continuare. Nu trebuie să uitați că el a susținut și a afirmat acest lucru nu o dată,ci de mai multe ori. Chiar mie mi-a spus-o că el în cadrul școlii este foarte iubit de elevi,în primul rînd pentru faptul că el nu îi învață numai ceea ce scrie programa școlară,ci că el îi învață și lucruri extrașcolare, care nu sînt cuprinse în programa școlară, deci care nu sînt conforme cu legile învățămîntului din țara noastră.

In primul rînd s-a referit la cei de la secția maghiară privind relațiile dintre maghiari și români. Aici a accentuat de foarte multe ori chiar și,mă rog asta este convingerea lui, pentru că în acest spirit acționează întotdeauna. Am avut ocazia ca să vă exemplific această chestiune și să susțin această afirmație expusă adineaori. Vreau să vă dau un simplu exemplu. In ziua de 25 ianuarie au fost adunați cu toții la familia Borșoș și ca o glumă a venit în minte la Pinoșca,care

/.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVA CENTRALA

este plină întotdeauna de idei, i-a venit în minte o glumă să dăm o serebadă fiecăruia dintre cunoscuţii noştri.Atuncea a ridicat receptorul a format numărul oareşcare şi au început să cînte cîntarea Menybl az Angyal (un cîntec de crăciun). Am început să cîntăm fiecare. La un moment dat zice Piroşka că am putea să cîntăm şi lui amicu nostru această cîntare. Horvath zice da d.a care? Nu şi-a dat seama imediat despre cine-i vorba. Păi zice la Wangeitner. Zice Horvath: din partea mea bineînţeles că nu mă feresc de el. Putem să i-o cîntăm,sîntem atît de buni prieteni că ne putem permite această treabă. Totuşi la sfatul lui Borşoş am zis că mai bine să renunţăm decît să ne audă cineva, deci să intercepteze prin centrală cineva ca să avem neplăceri. Atuncea el a spus:bineînţeles că am putea da această serenad dacă ne-am deplasa acolo la el acasă şi am face acest lucru. Eu am reţinut atunci în momentul respectiv afirmaţia aceea că îşi poate permite acest lucru cu tov.Wangertner şi mi-a rămas întipărită în memorie. Nu ştiu acuma exact dacă dînsul este persoana respectivă însă ştiu că cineva care este suspus îl susţine. Nu vreau să întăresc în continuare această afirmaţie deoarece nu e de competenţa mea.

In legătură cu problema asta a lui Horvath, acuma am reuşit să-mi fac o imagine clară,destul de clară. Nu pot să afirm niciodată cu certitudine un lucru pentru că ar fi o autopie însă totuşi din cîte pot să-mi dau seama pînă acuma,cunosc destul de bine relaţiile pe care le are aicea. După părerea mea e nevoie să merg maideparte să văd cercul lui de corespondenţi. Pe acei gazetari,scriitori de la Cluj şi mai departe pe acei colegi de a lui care sînt la Bucureşti şi prietenii care sînt mai suspuşi. Sper că voi avea ocazia ca în lunile următoare să pătrund în zona aceasta a amicilor din Cluj,întrucît s-au îmbunătăţit în ultimul timp între mine şi acel Zsigmond, acel scriitor de care vă povesteam. Plus,am reuşit să-mi creez unele cunoştinţe care ştiu că sînt şi amici de a lui prin intermediul lui Pall Istvan,cu care de asemenea am reuşit să reînnod un fir,discutînd din nou amical.

- 4 -